

Коченко О.П.

МІЖНАРОДНА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА «ЗЕЛЕНИЙ ДИПЛОМ» ЯК ШЛЯХ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧІВ В УМОВАХ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ

У тезах розглядаються мета та структура міжнародного освітнього курсу «Зелений диплом». Відзначаються базові теми для вивчення з метою фахової підготовки викладачів німецької мови як іноземної, передумови для подання заявки на участь в освітній програмі, а також умови, виконання яких необхідне для одержання сертифікату «Зелений диплом». Розглядається роль даної освітньої програми в інтернаціоналізації підготовки фахівців у галузі викладання іноземних мов.

Ключові слова: післядипломна освіта, безперервне навчання, підвищення кваліфікації, методика навчання іноземних мов, міжнародна освітня програма.

Інтеграція у міжнародний освітній та науковий простір є однією з основних засад державної політики України у сфері освіти. В зв'язку з цим зростає роль міжнародних освітніх програм з фахової підготовки викладачів іноземних мов, що спираються на Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти та сучасні комунікативні методики викладання іноземних мов. Принцип безперервного навчання лежить в основі підвищення кваліфікації викладачів у відповідності до міжнародних стандартів.

Представництва Гете-інституту в Україні, Росії, Білорусі, Грузії, Узбекистані та Казахстані пропонують для мотивованих вчителів німецької мови курс підготовки до базового кваліфікаційного рівня викладача німецької мови як іноземної. В ході навчання викладачі знайомляться із сучасними дидактичними методиками викладання іноземної мови. Освітній курс складається з теоретичних та практичних модулів. Навчання триває двадцять чотири місяці. Обов'язковою умовою при цьому є робота викладачем німецької мови в Центрі вивчення німецької мови (партнер Гете-інституту) протягом цього часу. Подавати заявку на участь в освітній програмі можна в разі виконання таких передумов: відмінне володіння німецькою мовою (на рівні C1 згідно Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти), повна вища освіта у сфері вивчення німецької як іноземної або германістики, включаючи фахово-дидактичні компоненти, а також педагогічний досвід у сфері викладання німецької як іноземної [1].

Учасникам освітнього курсу надається можливість поглибити знання та компетенції під час участі в міжнародних семінарах регіону Східна Європа-Центральна Азія та у семінарі з країнознавства німецькомовних країн у Німеччині.

Викладач, який бере участь в курсі навчання «Зелений диплом», регулярно відвідує заняття своїх колег з Центру вивчення німецької мови (партнера Гете-інституту), вивчає та аналізує їхні підходи, досвід, методики викладання. Також викладач постійно досліджує та аналізує проведені ним заняття, проводить ґрунтовну рефлексію власних педагогічних підходів до викладання, робить висновки з практичного застосування нових вивчених ним методик, вдосконалює взаємодію з учнями, що призводить до покращення якості викладання та результативності навчання.

Однією з основних складових даного освітнього курсу є самостійне опанування п'ятих модулів навчальної програми «Вчимося навчати німецької». Учасники навчаються як індивідуально, так і в групах під наглядом досвідчених керівників-педагогів. При цьому використовується онлайн-платформа "Moodle", що об'єднує педагогів та учнів у надійну, безпечну та інтегровану систему для створення персоналізованого навчального середовища. Дана навчальна платформа надає можливості для отримання практичних навичок та засвоєння їх теоретичних основ, для обміну досвідом з колегами, розвитку

творчого підходу, поширення власних ідей, спільного вироблення нових педагогічних практик. Також вона сприяє розвитку навичок командної роботи та дозволяє одержати зворотній зв'язок, відгуки про виконану роботу.

«Вчимося навчати німецької» (Deutsch Lehren Lernen) – це нова програма, запропонована Гете-інститутом, спрямована на підвищення кваліфікації вчителів та викладачів німецької мови. Вона базується на сучасних досягненнях у галузі вивчення німецької мови як іноземної та впроваджує інноваційний підхід до підвищення кваліфікації – дослідження через діяльність. Освітній курс «Вчимося навчати німецької» враховує вимоги до програм з підвищення кваліфікації вчителів та відповідає міжнародним стандартам якості у зазначеній галузі.

Дана програма пропонує завдання з систематичного спостереження та аналізу навчальної діяльності на основі відеозаписів практичних занять з іноземної мови у різноманітних країнах трьох континентів. Відеоматеріали слугують основою для розуміння заняття та вдосконалення власних професійних навичок шляхом критичного аналізу педагогічних та дидактичних концепцій. За допомогою відеофрагментів уроків та проектів практичних досліджень вчителі отримують змогу актуалізувати наявні компетенції та здобути нові знання безпосередньо у власній викладацькій практиці. Тему кожного навчального модуля завершує проект практичного дослідження, під час проведення якого учасник аналізує заняття у визначеному індивідуальному аспекті. Метою проекту практичного дослідження є впровадження та аналіз набутих теоретичних знань на практиці. [1, 127].

Під час виконання програми навчання та підвищення кваліфікації «Зелений диплом» потрібно опанувати п'ять базових модулів, основою для яких є наступні теми: вивчення німецької мови як іноземної, комунікативні та практично орієнтовані завдання на занятті, навчальні матеріали та мультимедійні засоби, навчальні програми та планування заняття. Традиційні теми, такі як граматики, лексика, фонетика інтегруються у компетентісно та практично орієнтовану концепцію викладання. Вивчення модулів відбувається в кооперації з іншими учасниками на навчальній онлайн-платформі Гете-інституту. Опанування кожного модуля триває приблизно три місяці, відбувається в онлайн-режимі та складає 80 академічних годин.

Для отримання сертифікату «Зелений диплом» необхідне виконання таких умов: успішне складання іспитів з модулів програми «Вчимося навчати німецької», від двох до трьох виконаних проектів практичних досліджень, що отримали відповідні позитивні відгуки керівників модулів, навчання в школі екзаменаторів рівнів A1-C1 та одержання відповідних сертифікатів, а також активна участь в міжнародних семінарах. Щонайпізніше через дванадцять місяців після завершення навчання усі випускники повинні успішно здати іспит на Гете-сертифікат C2 (Великий німецький мовний диплом). Після успішного завершення навчання учасники отримують сертифікат «Зелений диплом» Гете-інституту, який визнається Гете-інститутами в усьому світі як свідоцтво про навчання викладачів німецької мови як іноземної [1].

Таким чином, освітня програма «Зелений диплом» запроваджує єдині стандарти викладання німецької мови як іноземної відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Вона сприяє плідній співпраці та обміну досвідом між викладачами різних навчальних закладів та країн, а також забезпечує інтеграцію фахової підготовки викладачів німецької мови як іноземної у сучасний міжнародний контекст.

Список використаної літератури

1. Ende K., Grotjahn R., Kleppin K., Mohr I. Curriculare Vorgaben und Unterrichtsplanung. – Stuttgart: Ernst Klett Sprachen, 2017. – 152 S.
2. Das Grüne Diplom. – Режим доступу:
www.goethe.de/ins/ua/de/spr/unt/for/gia/dgd.html

O. Kochenko

THE INTERNATIONAL EDUCATIONAL PROGRAM «THE GREEN DIPLOMA» AS ONE OF THE PROFESSIONAL DEVELOPMENT COURSES IN METHODOLOGY AND DIDACTICS

The article examines the aim and structure of the international educational course «The green diploma», the basic themes of the professional development course, the requirements for the application and for the successful completion of this advanced training option. We assume that this international educational program contributes to the professional development of the German teachers in Ukraine in accordance with international standards.

